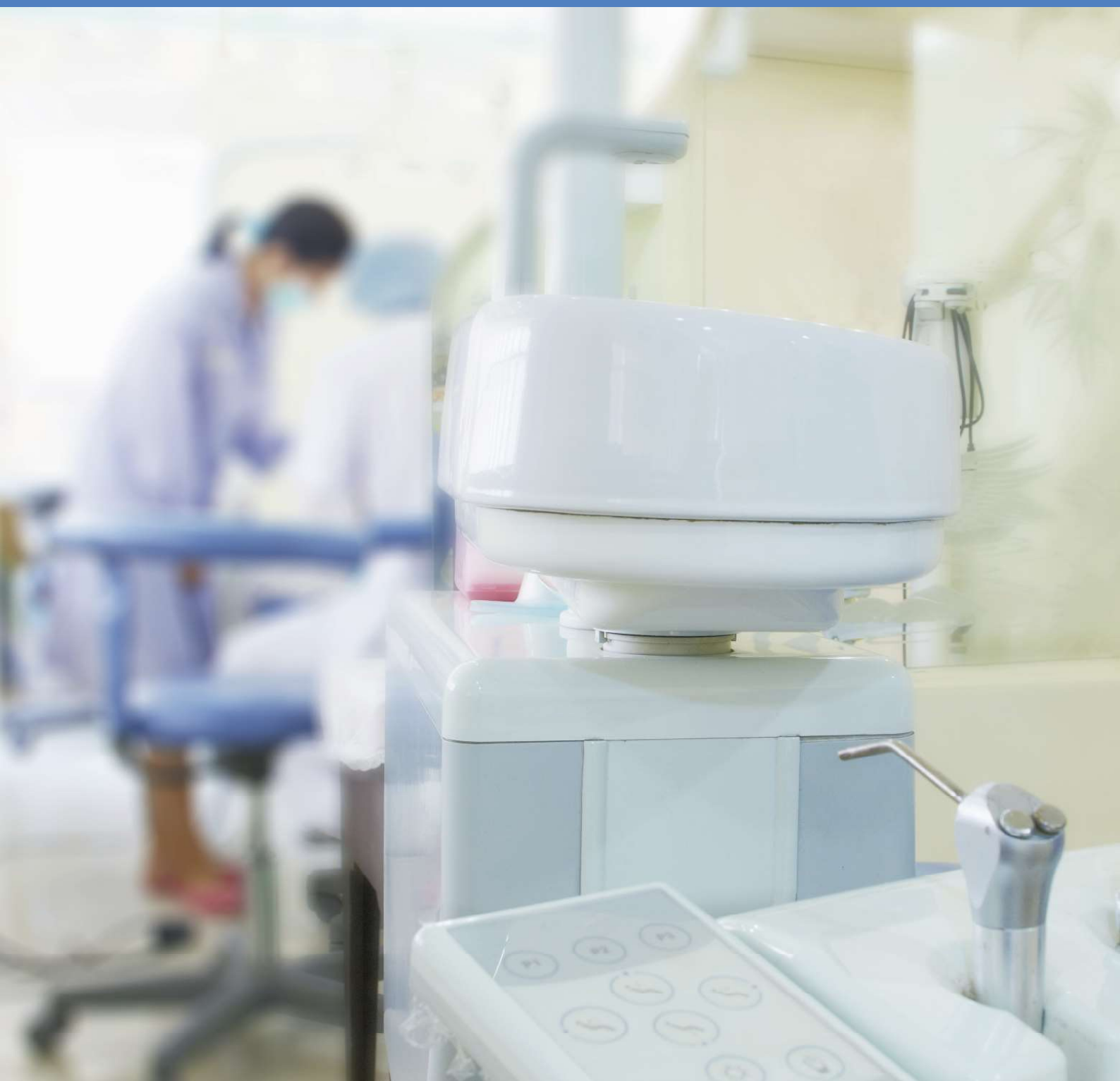

ÅRSBERETNING

for Tandskadeankenævnet

2021

Tandskadeankenævnets medlemmer pr. 1. januar 2021	3
Kapitel 1: Tandskadeankenævnet i 2021	4
1.1 Tandskadeankenævnets formål	5
1.2 Sammensætning af nævnet	5
1.3 Nævnets sagsbehandling	5
1.3.1 Tandskader adskiller sig fra andre patientskadesager	6
1.3.2 Faldende sagsbehandlingstid	
1.4 Nævnets aktivitet	7
1.5 Fokus på lave driftsomkostninger	7
Kapitel 2: Året 2021 i tal	8
2.1 Modtagne, afsluttede og verserende sager	9
2.2 Tandskadeankenævnets afgørelser	10
2.3 Oversigt over sagsbehandlingstiden	12

TANDSKADEANKENÆVNETS MEDLEMMER PR. 1. JANUAR 2021:

TANDSKADEANKENÆVNETS MEDLEMMER:

Formand: Ulrik Finn Jørgensen, dommer ved Retten i Lyngby

Formand: Gitte Cordes, dommer i Københavns byret

Næstformand: Karen-Inger Bast, direktør i Patienterstatningen

Næstformand: Charles Conrad, vicedirektør for bl.a. Ankenævnet for Patienterstatningen

Regitze Buchwaldt, ankenævnskoordinator i Forbrugerrådet

Tina Jønsson, repræsentant for Forbrugerrådet

Flemming Nielsen, konsulent i Danske Regioner

Lasse Sveistrup, juridisk konsulent i Danske Regioner

Arno Poulsen, tandlæge

Erling Kristensen, tandlæge

Libana Bjørnstrup, tandlæge

Nina Bonding, tandlæge

Rasmus Kriegbaum, tandlæge

Torben Steen Schönwaldt, tandlæge

TANDSKADEANKENÆVNETS SEKRETARIAT

Mette Heegaard, direktør

Pia Lindholm, sekretariatsleder

Hanne Schwartz, nævnssekretær

TANDLÆGEFAGLIGE KONSULENTER

Lene Baad-Hansen, prof, ph.d., dr. odont

Daniel Midjord-Belstrøm, lektor, ph.d., dr. odont

Irene Dige, lektor, ph.d.

Jens Lomholt, specialtandlæge i ortodonti

KAPITEL 1

TANDSKADEANKENÆVNET I 2021

1.1 TANDSKADEANKENÆVNETS FORMÅL

En væsentlig forudsætning for den særlige patienterstatningsordning på tandlægeområdet er, at retssikkerheden for de behandlede sager bliver den samme som i den øvrige del af sundhedssektoren, hvor afgørelser kan indbringes til Ankenævnet for Patienterstatningen. Tandskadeankenævnet er derfor sammensat og arbejder ud fra samme principper som Ankenævnet for Patienterstatningen.

Tandlægeforeningens Tandskadeerstatnings afgørelse af erstatningssager kan indbringes for Tandskadeankenævnet af patienten, tandlægen eller andre, der har retlig interesse i afgørelsen. Tandskadeankenævnet fungerer således som ankeinstans på helt samme måde, som Ankenævnet for Patienterstatningen fungerer for afgørelser truffet af den offentlige Patienterstatningen. Tandskadeankenævnets afgørelser kan således også indbringes for domstolene.

1.2 SAMMENSÆTNING AF NÆVNET

Siden 1. april 2012 har Tandskadeankenævnet bestået af to nævn, der er ensartet sammensat, men fungerer selvstændigt. Nævnene er oprettet under hensyntagen til en ensartet og jævn fordeling af kompetencer og erfaring. For at sikre en ensartet praksis i de to nævn rokerer næstformændene samt to tandlæger fra hvert nævn hvert andet år.

Hvert nævn består af følgende medlemmer:

- 1 formand, der skal være jurist og opfylde kravene til at kunne udnævnes til dommer
- 1 repræsentant fra den offentlige Patienterstatningen eller Ankenævnet for Patienterstatningen (næstformænd)
- 1 repræsentant fra Forbrugerrådet
- 1 repræsentant fra Danske Regioner
- 3 tandlæger udpeget af Tandlægeforeningen

Deltagelse af repræsentanter fra Forbrugerrådet sikrer varetagelse af forbrugerinteresser og repræsentanter fra Danske Regioner varetager de erstatningspligtige myndigheders interesser. KL, tandlægeskolerne, Forsvarsministeriet og Kriminalforsorgen har dog i henhold til vedtægterne mulighed for

at være repræsenteret, når sager fra deres område behandles. Repræsentanter fra den offentlige Patienterstatningen og Ankenævnet for Patienterstatningen sikrer ensartethed i afgørelserne i forhold til øvrige patientskader.

Tandskadeankenævnet havde i 2021 som formænd følgende dommere: Ulrik Finn Jørgensen, og Gitte Cordes. Professor, ph.d., dr. odont. Lene Baad-Hansen, lektor, ph.d. Irene Dige, lektor, ph.d., dr. odont. Daniel Midjord-Belstrøm og specialtandlæge Jens Lomholt er ansat som odontologiske konsulenter i Tandskadeankenævnets sekretariat.

Formændene og næstformændene i de to nævn mødes med sekretariatet en til to gange om året for at drøfte eventuelle generelle problemstillinger samt for at sikre ensartet praksis i de to nævn.

1.3 NÆVNETS SAGSBEHANDLING

Fristen for indbringelse af klage over afgørelser truffet af Tandlægeforeningens Tandskadeerstatning er tre måneder. Der kan dog dispenseres herfra, når der foreligger særlige grunde hertil.

Sagsbehandlingen tager sigte på at tilvejebringe bedst mulig belysning af sagernes tandlægefaglige og juridiske aspekter. Endvidere lægges der vægt på, at sagerne kan blive afgjort hurtigst muligt, og at afgørelserne udformes på en måde, så de er forståelige både for tandlægerne og patienterne. Sagsbehandlingen er omfattet af de forvaltningsretlige regler, og der tilsigtes åbenhed og gennemsækelighed for alle sagens parter.

Nævnet foretager en fuldstændig efterprøvelse af den afgørelse, der er påklaget. En klage behøver ikke at være begrundet, men normalt vil det være angivet, hvad klageren ønsker at opnå med klagen. Nævnet er imidlertid ikke bundet heraf. Hvis nævnet f.eks. finder, at behandlingen har haft yderligere skadefølger end dem, afgørelsen omfatter, kan nævnet – uanset påstand herom eller ej – også tilkende erstatning herfor eller eventuelt hjemvise sagen og dermed sende sagen tilbage til Tandlægeforeningens Tandskadeer-

statning til fornyet behandling. Nævnet kan omvendt også frakende patienten en tilkendt erstatning, selv om patienten har klaget med henblik på tilkendelse af yderligere erstatning. Hvis der f.eks. er tilkendt delvis erstatning for en tand, der mistes i forbindelse med en rodbehandling (f.eks. erstatning for et implantat med fradrag for, hvad restaurering af tanden ville have kostet), og patienten klager over dette fradrag, kan resultatet blive, at nævnet vurderer, at tanden fra starten var ubehandlelig, således at der ikke foreligger en erstatningsberettigende skade.

I sager, hvor der ikke er tvivl, kan der træffes afgørelse af en formand. Dette omfatter navnlig sager, der alene vedrører rent juridiske spørgsmål (f.eks. om kravet er forældet), anmodning om genoptagelse af en tidligere afgjort sag og sager, hvor der er spørgsmål om dispensation fra overskridelse af klagefristen.

De fleste af de ankede afgørelser blev stadfæstet i nævnet. Andelen af afgørelser, der blev ændret/hjemvist i 2021 var 70 sager svarende til 24% af de sager, som blev behandlet i nævnet.

Frem til 1. juni 2018 kunne Tandskadeankenævnet pålægge den skadevoldende tandlæge at indbetale et beløb, der svarer til udgifterne ved omgørelse af et mangelfuldt arbejde, som er gået tabt ved skaden, men hvor der ikke har været taget stilling til dette spørgsmål i afgørelsen (f.eks. fordi der ikke fandtes at foreligge en erstatningsberettigende skade).

Pr. 1. juni 2018 blev overenskomsten mellem Tandlægeforeningen og Danske Regioner opsagt og herefter er der ikke hjemmel til, at Tandskadeankenævnet kan træffe afgørelse om mangelsansvar. Tandskadeankenævnet vil dog i de sager, hvor der vurderes at være mangelfuldt arbejde, som har betydning for patientens udgifter i forbindelse med udbedring af skaden, foretage et fradrag for den skønnede værdi af det mangelfulde arbejde, idet denne udgift således må anses for at være forudbestående i forhold tandskadens indtræden.

1.3.1 TANDSKADER ADSKILLER SIG FRA ANDRE PATIENTSKADESAGER

Det er fortsat vurderingen, at et særskilt system til behandling af tandskadesager er en hensigtsmæssig ordning, fordi disse sager oftest adskiller sig væsentligt fra andre patientskadesager. Forskellen er navnlig, at tandskader tit kan udbedres, hvorfor erstatning for udgifterne hertil ofte er den eneste relevante erstatningspost.

Desuden er behandlingen – såvel den skadevoldende som den skadesudbedrende – ikke vederlagsfri. Patientens økonomiske situation efter skaden skal derfor sammenholdes med, hvad der skulle være betalt, hvis skaden ikke var sket. Denne problemstilling opstår sædvanligvis ikke ved skader på de offentlige sygehuse eller ved skader hos privatpraktiserende læger m.v., da patienterne her typisk ikke betaler direkte for behandlingen.

1.3.2 FALDENDE SAGSBEHANDLINGSTID

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ved nævnet var i 2021 3,5 måneder, hvilket er særdeles tilfredsstillende. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid har igennem de sidste 5 år været under 4 måneder. Den lave sagsbehandlingstid er en følge af nævnets fleksible indstilling til sagsantallet pr. nævns-møde. En stor del af sagsbehandlingstiden beror dog hovedsageligt på forhold, som nævnet og sekretariatet ikke har indflydelse på, herunder navnlig indhentelse af oplysninger, f.eks. journaler, røntgenbilleder m.v. I 2021 var sagsbehandlingstiden påvirket af corona, da der var længere ventetid, når patienten skulle indkaldes til undersøgelse. Desuden var der flere sager end normalt, som afventede patientens tilbagemelding på, om sagen kunne henlægges, da 1. instans havde truffet en ny afgørelse.

Antallet af verserende sager ved udgangen af 2021 var 64.

 Flere oplysninger om Tandskadeankenævnet findes på tsan.dk Hjemmesiden indeholder bl.a. årsberetning, forretningsorden, lovgrundlag samt afgørelser.

Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for nogen administrativ myndighed, men kun for domstolene inden for en frist på 6 måneder fra afgørelsen. Der er ikke adgang til at anlægge sag mod tandlægen m.v. efter almindelige erstatningsregler, før muligheden for at opnå erstatning fra Tandlægeforeningens Tandskadeerstatning er fuldt ud administrativt afprøvet.

I 2021 verserede der 11 retssager mod Tandskadeankenævnet, hvoraf 5 blev afsluttet i 2021. I 2 af sagerne fik nævnet medhold i, at der ikke var sket en skade i henhold til loven.

I 1 sag fik nævnet medhold i, at der var sket en skade i henhold til loven og at tandlægens arbejde havde været mangelfuldt. 2 sager blev hævet af modparten efter Retslægerådets udtalelse.

1.4 NÆVNETS AKTIVITET

Nævnet har afholdt 13 møder i 2021 med gennemsnitligt 20 sager på hvert møde. Herudover blev 26 sager afgjort ved formandsafgørelse.

Sagerne til nævnet forberedes af sekretariatet, der foretager en høring af sagens parter over det, der fremkommer i forbindelse med klagen. Sagen forelægges derefter for en af nævnets odontologiske konsulenter, og på dette grundlag udarbejder sekretariatet en indstilling, der danner grundlag for drøftelser og beslutning i nævnet.

1.5 FOKUS PÅ LAVE DRIFTSOMKOSTNINGER

Det tilstræbes at holde omkostningerne så lave som muligt til nævnets funktion under hensyntagen til sekretariatets drift. Ankenævnet havde i 2021 et samlet budget på ca. 7,1 mio. kr., inklusive honorarer og administration.

KAPITEL 2

ÅRET 2021 I TAL

2.1 MODTAGNE, AFSLUTTEDE OG VERSERENDE SAGER

Nævnet modtog i alt 287 henvendelser i 2021. Disse var fordelt således: 256 nye anker, 19 anker - hvor der var truffet en ny afgørelse af 1. instans efter nævnets første behandling - og 12 genoptagelsesansøgninger.

Nævnet traf i 2021 afgørelse i 291 sager. Af disse var 254 ikke tidligere behandlet af nævnet. Desuden blev der truffet afgørelser i 12 genoptagelsesansøgninger samt i 25 sager, hvor der var truffet en ny afgørelse af 1. instans.

26 af henvendelserne blev afsluttet ved formandsafgørelse svarende til ca. 9% af årets afsluttede sager.

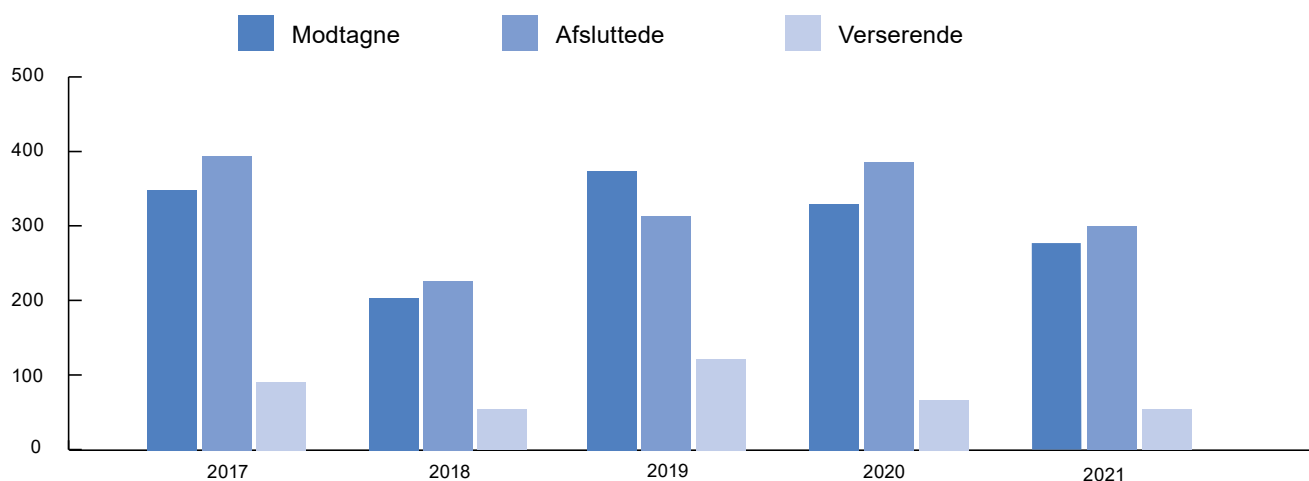
I forhold til 2020 var der et fald i antal af nye anker på ca. 10% og et fald på ca. 17% i antallet af anker, hvor 1. instans har truffet en ny afgørelse. Der har ligeledes været et fald i antallet af genoptagelsesansøgninger svarende til 40%. Der er ingen entydig forklaring på faldet af antallet af anker, idet antallet af anmeldelser til 1. instans har været relativt stabilt igennem flere år.

Der var 64 verserende sager ved udgangen af 2021.

FIGUR 1. SAMLET ANTAL MODTAGNE OG AFSLUTTEDE ANKESAGER

Oprettet år	MODTAGNE	AFSLUTTEDE	VERSERENDE
2017	349	390	80
2018	200	228	52
2019	372	307	117
2020	328	377	68
2021	287	291	64

FIGUR 2. FORDELING AF ANKESAGER DE SIDSTE 5 ÅR

2.2 TANDSKADEANKENÆVNETS AFGØRELSE

Af de 291 sager, som Tandskadeankenævnet i 2021 traf afgørelser i, blev 183 af afgørelserne fra 1. instans stadfæstet. Det svarer til 63% af alle afgørelserne. I 70 af sagerne blev afgørelsen ændret, svarende til 22,5%. Den procentvise fordeling mellem stadfæstelser og ændringer fremgår af figur 3 nedenfor.

15 sager blev henlagt uden behandling af nævnet - svarende til 5% af afgørelserne. 23 sager blev afvist, da anken var modtaget for sent - svarende til 8% af afgørelserne.

FIGUR 3. PROCENTVIS FORDELING AF AFGØRELSE

	2017	2018	2019	2020	2021
Afgørelsen stadfæstet	64	59	61	62	63
Afgørelsen ændret	21	23	26	24,5	22,5
Hjemsendt til 1. instans	3	1	2	1,5	1,5
Ophævet/henlagt	4	5	4	4	5
Afvist	8	12	7	8	8

45% af de ændrede afgørelser vedrører anerkendelsesgrundlaget, mens 42% vedrører afgørelser om erstatningsgrundlaget. Den nærmere fordeling heraf fremgår af fig. 4.

FIGUR 4. SKEMATISK OVERSIGT OVER DE ÆNDRERE AFGØRELSER I 2021

	Antal	Procent
Anerkendelsesgrundlag		
Ikke-skade til skade	21	30
Skade til ikke-skade	8	11
Ændret skadesomfang	3	4
I alt	32	45
Erstatningens størrelse		
Skadesudbedrende behandling	4	6
Helbredelsesudgifter	11	16
Fradrag	4	6
Svie og smerte	1	1
Méngodtgørelse	9	13
I alt	29	42
Øvrige		
Forældelse	2	3
Hjemvises til fornyet behandling i 1. instans	5	7
Genoptaget	2	3
I alt	70	100

Som det fremgår af figur 4, blev der i 70 af sagerne truffet en anden afgørelse end i 1. instans.

I 32 af disse 70 sager blev anerkendelsesgrundlaget, d.v.s om der var sket en skade eller ej i henhold til loven samt omfanget af skaden, ændret. I 29 af sagerne vedrørte ændringen erstatningens størrelse.

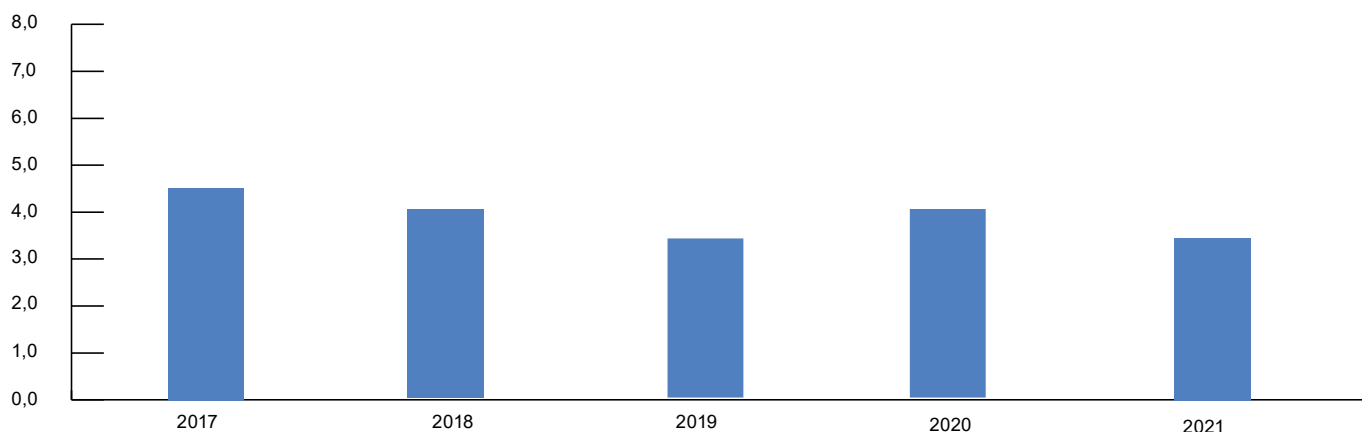
De restende ændringer omfatter øvrige forhold - se i figuren under øvrige. I den forbindelse skal det nævnes, at 5 sager blev hjemvist til fornyet behandling, da der enten forelå nye oplysninger, som 1. instans ikke var bekendt med, da de traf afgørelsen, eller der var oplysninger, som nævnet fandt, at 1. instans ikke havde forholdt sig til i den oprindelige afgørelse.

2.3 OVERSIGT OVER SAGSBEHANDLINGSTIDEN

FIGUR 5. SAGSBEHANDLINGSTID I AKKUMULERET % I MÅNEDER FRA ANKESAGENS STARTDATO TIL AFSLUTNINGEN

Måneder	2017	2018	2019	2020	2021
<1	3,6	1,8		1,1	1,4
<2	5,6	4,4	7,2	3,7	8,9
<3	12,6	18,0	44,0	26,0	45,7
<4	32,8	56,1	76,2	57,3	79,4
<5	69,0	82,0	91,2	78,3	88,4
<6	84,4	89,5	97,0	91,8	91,4
<9	98,0	95,6	99,0	97,6	95,2
<12	100,0	100,0	99,5	99,2	99,3
<18			100,0	100,0	100,0

FIGUR 6. GENNEMSNITLIG SAGSBEHANDLINGSTID FORDELT PR. ÅR

Som det fremgår af tabellen har den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2021 været på ca. 3,5 måneder, mens den var 4,5 måneder i 2017, 4 måneder i 2018, 3,4 måneder i 2019 og 4 måneder i 2020

Årsagen til den lave sagsbehandlingstid skyldes bl.a. nævnets fleksible tilgang til sagsantallet pr. nævnsmøde, til trods for at vi var havde længere undersøgelser ved tandlægeskolen pga. corona.

Tandskadeankenævnet

Svanemøllevej 85, 2. sal
2900 Hellerup

Telefon: 3946 3400

web@tsan.dk